

Fakülte Kurulması Uygun Olan İlçelerin AHP Yöntemiyle Belirlenmesi: Muğla İli Örneği*

*The Determination of Districts Which is Appropriate for Establishing Faculty by Using AHP Method:
Case of Muğla*

Ercan BALDEMİR

Doç. Dr., Muğla Üniversitesi, (bercan@mu.edu.tr)

Hakan BAKAN

Araş. Gör., Muğla Üniversitesi, (hkn_bkn@mu.edu.tr)

Burhan KILIÇ

Yrd. Doç. Dr., Muğla Üniversitesi, (bkilic@mu.edu.tr)

ÖZET

Anahtar Kelimeler:

*Analitik Hiyerarşi
Yöntemi, Fakülte,
Muğla Üniversitesi*

Ülkemizde yüksek öğrenim görmek isteyen öğrenci sayısı artarken, bunların öğrenim ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla üniversitelerde yeni fakülteler açılmasına karar vermek zorundadırlar. Fakülte kurulması uygun olan ilçelerin objektif olarak belirlenmesi önemli bir durumdur. Bu çalışmada, bazı fakültelerin Muğla Üniversitesi bünyesinde açılması durumunda bunların hangi ilçeye kurulacağını belirlemek için AHP yöntemi uygulanmıştır. Araştırma sonuçlarına göre, olası açılacak fakültelerden Ziraat Fakültesinin Fethiye ilçesine, Veteriner Fakültesinin Merkez ilçeye, Orman Fakültesinin Fethiye ilçesine ve Turizm Fakültesinin de Bodrum ilçesine açılmasının uygun olacağı sonuçlarına ulaşılmıştır.

ABSTRACT

Keywords:

*Analytic Hierarchy
Process, Faculty,
Mugla University*

While the number of students who want to get higher education has been increasing in Turkey, in order to meet this need, universities need to make decision of opening new faculties. Therefore it is important to objectively determine which districts are appropriate for constituting new faculties. In this study, AHP is used to determine which districts are most proper in the event of opening new certain faculties within Muğla University, which is a public university. According to the results of study, it has been realized as suitable that faculty of agriculture, which is one of the possible faculties to be established could take place in Fethiye district, faculty of veterinary medicine in central district, faculty of forestry in Fethiye district and faculty of tourism in Bodrum district.

GİRİŞ

Yükseköğretim, eğitim sisteminin en üst kademesini oluşturmaktadır. Bir ülkenin kalkınması için çeşitli mesleklerin en iyi biçimde yürütülmesini sağlayacak yapı ve yaratıcı insan gücünün yetiştirilmesinde yükseköğretim kurumları önemli rol oynamaktadır. Türkiye’de her yıl yüksek öğrenim görmek isteyen genç nüfus sayısının artmasına karşılık bu talebi karşılayacak sayı ve kapasiteye sahip yükseköğretim kurumu bulunmamaktadır (Hacıköylü, 2006:4).

Bir öğretim kurumunun kuruluş yeri ekonomik etkinliği yönünden yaşamsal bir önem arz eder. Bu hassasiyet özellikle yükseköğretim kurumları için söz konusudur. Üniversitenin veya fakültenin, ülkenin şu veya bu bölgesinde kurulmasının çok önemli ekonomik sonuçları vardır. Üniversite veya fakültelerin yer seçiminde büyük ölçüde politik veya ekonomi-dışı faktörler etkili olmaktadır. Fakat bu kararların yine de ekonomik etkileri olmayacağı anlamına gelmemektedir (Karataş, 2002:56-57).

Fakülte kurulacak ilçelerin belirlenmesinde objektif kriterlerin yanında subjektif kriterlerin de dikkate alınması gerekli olduğundan, bu sorunun çözümünde AHP’nin kullanılmasının daha uygun olacağı söylenebilir. AHP, karar problemlerinin çözümünde etkin karar verme imkanı sağlayan, nitel ve nicel değişkenleri bir arada değerlendiren matematiksel bir yöntemdir. Son dönemlerde bu yöntem oldukça ilgi görmüş ve gerçek hayatta birçok probleminin çözümünde kullanılır hale gelmiştir. Özellikle etkinlik analizlerinde ve performans ölçüm problemlerinde geniş bir şekilde uygulandığı görülmektedir.

*Çalışma, 26-29 Mayıs 2011 tarihlerinde 12. Uluslararası Ekonometri, Yöneylem Araştırması ve İstatistik Sempozyumunda sözlü bildiri olarak sunulmuştur.

Ülkemizde yeni bir fakültenin nereye kurulacağı konusunda herhangi bir açık ve net bir hüküm olmadığı için fakültelerin tamamı genelde üniversitenin merkez yerleşkesinde açılmaktadırlar. Fakat bazı fakültelerinde üniversite senatosunun almış olduğu kararlar bazı ilçelerde açıldığı görülmektedir. Bu konunun herhangi bir ilçenin talebine bakılmaksızın ele alınması üniversite yönetimi için daha kolay olacaktır. Bu problemin çözümünde AHP yöntemi kullanılması ile adil, bilimsel ve objektif bir davranış sergilemek mümkün olacaktır.

Bu çalışmanın amacı, bazı fakültelerin kurulması uygun olan ilçelerin öncelik sıralamasının belirlenmesinde AHP yönteminin kullanılabilirliğini araştırmak ve Muğla Üniversitesi bünyesinde bulunmayan bazı fakültelerin kurulması uygun olan ilçelerin öncelik sıralamasını belirlemek için bir uygulama yaparak önerilerde bulunmaktır.

Çalışmanın ikinci bölümünde AHP'nin yapısı hakkında kısa bir bilgi verilmiştir. Üçüncü bölümde, uygulamanın nasıl yapıldığı, verilerin nasıl hazırlandığı, kriterlerin nasıl belirlendiği ve sonuçları rapor edilmiştir.

ANALİTİK HİYERARŞİ PROSESİ (AHP)

Yöneticiler verecekleri kararlar için doğru ve güvenilir tahminlere ihtiyaç duyarlar. Bunu yaparken bilimsel ölçütleri dikkate almaları daha iyi karar vermelerini sağlar. Bu kararı vermelerine yardımcı olan yöntemlerden birisi de AHP'dir (Esmeray ve Tanç, 2009: 248-249). Analitik Hiyerarşi Prosesi(AHP), ilk olarak 1968 yılında Myers ve Alpert ikilisi tarafından ortaya atılmış ve 1977 de ise Saaty tarafından bir model olarak geliştirilerek karar verme problemlerinin çözümünde kullanılabilir hale getirilmiştir. AHP, karar hiyerarşisinin tanımlanabilmesi durumunda kullanılan, kararı etkileyen faktörler açısından karar noktalarının yüzde dağılımlarını veren bir karar verme ve tahminleme yöntemi olarak açıklanabilir (Yaraloğlu,2001: 131).

AHP yönteminin amacı, verilen seçenekler kümesi için bağlantılı önceliklerin bir skalaya oturtulmak suretiyle, karar vericinin sezgisel yargılarını ve karar verme prosesindeki seçeneklere ait karşılaştırma tutarlılığını da dikkate alarak, bu prosesin(karar verme prosesi) en etkin şekilde tamamlanmasını sağlamaktır. Bu yaklaşım, karar vericinin bilgi ve tecrübesine dayalı olarak sahip olduğu yargıları destekler niteliktedir (Özyörük ve Özcan,2008: 135).

AHP'de, karar vericinin amacı doğrultusunda kriterlerin ve ona ait olan alt kriterlerin belirlenip hiyerarşik yapının oluşturulması ilk adımı meydana getirir. Diğer bir ifade ile AHP de öncelikle amaç belirlenir ve bu amaç doğrultusunda her bir kriter ortaya konulur. Daha sonra her bir kriter için alternatifler belirlenir. Sonuçta karar için hiyerarşik bir yapı oluşturulmuş olur (Güngör, v.d., 2010:4).

Hiyerarşik yapı oluşturulduktan sonra her bir kriter temelinde alternatiflerin karşılaştırılması ve kriterlerin kendi aralarında karşılaştırılması için ikili karşılaştırma matrisleri oluşturulur. Bu matrislerin oluşumunda Saaty tarafından önerilen 1-9 önem skalası Tablo 1 'de gösterilmiştir. Önem derecesinde yer almayan 2, 4, 6, 8 gibi değerler ara değerlerdir. Örneğin karar verici 1 ve 3 arasında kalırsa 2 değerini kullanabilir. İkili karşılaştırmalar AHP' nin en önemli aşamasıdır. İkili karşılaştırmaları elde etmek için göreceli veya mutlak ölçümler kullanılır (Dağdeviren ve Eren, 2001: 43).

Tablo 1: Analitik Hiyerarşi Sürecinde Kullanılan Ölçek

Önem Derecesi	Tanım	Açıklama
1	Eşit Önemli	İki faaliyet amaca eşit şekilde katkıda bulunur.
3	Birinin diğerine göre çok az önemli olması	Tecrübe ve yargı bir faaliyeti diğerine çok az derecede tercih ettirir.
5	Kuvvetli derecede önemli	Tecrübe ve yargı bir faaliyeti diğerine kuvvetli derecede tercih ettirir
7	Çok kuvvetli derecede önemli	Bir faaliyet güçlü bir şekilde tercih edilir ve baskınlığı uygulamada rahatlıkla görülür.
9	Aşırı derecede önemli	Bir faaliyetin diğerine tercih edilmesine ilişkin kanıtlar çok büyük güvenilirliğe sahiptir.
2,4,6,8	Ara değerler	Uzlaşma gerektiğinde kullanmak üzere yukarıda listelenen yargılar arasına düşen değerler

Kaynak: Thomas L. Saaty (1980); *The Analytical Hierarchy Process*, Mc Grow-Hill Company, New York, s. 54.

Tablo.2'deki matriste w_i/w_j terimi, amaca ulaşmak için i. kriterin j. kriterden ne kadar daha önemli olduğunu ifade etmektedir. Bu değerlendirmede Tablo 1'de gösterilen ölçek kullanılmaktadır. Örneğin bu değer 5 ise, i kriterin j kriterine göre kuvvetli düzeyde önemli olduğu anlaşılmaktadır. Bu durumda benzer şekilde j kriter de i. kriterine göre 1/5 düzeyinde önemli olmaktadır (Güngör, v.d., 2010: 5).

Tablo 2. Kriterler için İkili Karşılaştırmalar Matrisi Oluşturulması

	Kriter 1	Kriter 2	Kriter 3
Kriter 1	w1/w1	w1/w2	w1/wn
Kriter 2	w2/w1	w2/w2	w2/wn
Kriter n	wn/w1	wn/w2	wn/wn

Kaynak: Thomas L. Saaty (1990); “An Overview of The Analytic Hierarchy Process and Its Applications”, *European Journal Of Operational Research*, 48, s. 4.

Üçüncü adım ilişki matrislerinin normalleştirme işleminin gerçekleştirilmesidir. Bu işlem her bir matris sütunun toplamının bütün sütun elemanlarının değerlerine bölünmesiyle sağlanır. Normalleştirilmiş matris kullanılarak her bir satır değerleri toplanarak bulunur ve matrisin boyuta bölünerek her bir kriter için yüzde önem ağırlıkları belirlenir (Toksarı, 2007:172).

Son adım, tutarlılık göstergesinin ve tutarlılık oranının bulunmasıdır. Tutarlılık analizinde amaç sadece “A, B’den daha önemli; B’de C’den daha önemli ise, A, C’den de önemlidir” şeklinde bir tutarlılığı değil aynı zamanda “A, B’den 2 kat, B’de C’den 3 kat önemli ise A, C’den 6 kat önemlidir” şeklinde oransal bir tutarlılığı da sağlamaktır. Tutarlılık oranı aşağıdaki formüle göre hesaplanmaktadır (Güngör, v.d., 2010: 6):

$$\text{Tutarlılık Göstergesi} = (\lambda_{\max} - n)/(n-1)$$

$$\text{Tutarlılık Oranı} = (\text{Tutarlılık Göstergesi})/(\text{Rassallık Göstergesi})$$

Tutarlılık oranı için kabul edilebilir üst sınır 0,10 dur. Bu oran kriterlerin tutarsız olarak tamamen rassal bir şekilde karşılaştırılmış olma olasılığının % 10 olduğunu ifade etmektedir. Diğer bir ifade ile karar vericinin ikili karşılaştırmalarını tutarlı yaptığı anlamına gelir. Tutarlılık oranı 0,10 dan büyükse karar vericiye karşılaştırmalarını tekrar gözden geçirmesi tavsiye edilir (Özden, 2008:308).

Tablo 3: Rassallık Göstergeleri

N	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Rassallık Göstergesi	0	0	0,58	0,9	1,12	1,24	1,32	1,41	1,45	1,49	1,51	1,48	1,56	1,57	1,59

Kaynak: Kwiesielewicz Miroslaw, Uden Ewa Van (2004); “Inconsistent and Contradictory Judgements In Pairwise Comparison Method In The AHP”, *Computers & Operations Research*, s. 31.

AHP'nin son aşaması karar probleminin çözümlenmesi aşamasıdır. Bu aşamada problemin ana hedefinin gerçekleştirilmesinde karar alternatiflerinin sıralaması olarak hizmet edecek bir karma (composite) öncelikler vektörü oluşturulur. Bu vektörü oluşturmak için her değişkene uygun belirlenen öncelik vektörlerinin ağırlıklı ortalaması alınır. Elde edilen nihai öncelikler karar alternatif puanları olarak da adlandırılabilir ve karar vericinin alternatif tercihlerine ilişkin yargısal algılamalarının yoğunluğunu temsil eder (Güngör v.d., 2010: 6).

UYGULAMA

Muğla Üniversitesi çatısı altında Edebiyat Fakültesi, Eğitim Fakültesi, Fen Fakültesi, Güzel Sanatlar Fakültesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, Mimarlık Fakültesi, Mühendislik Fakültesi, Su ürünleri Fakültesi, Teknik Eğitim Fakültesi, Teknoloji Fakültesi ve Tıp Fakültesi bulunmaktadır. Ayrıca İşletme Fakültesi ve Hukuk Fakültesinin kurulmasına karar verilmiştir.

Bu çalışmada, Muğla Üniversitesi bünyesinde bulunmayan 4 tane fakülte belirlenmiştir. Bu fakülteler; Ziraat Fakültesi, Veterinerlik Fakültesi, Orman Fakültesi ve Turizm fakültesidir. Her bir fakültenin kurulmasına ilişkin kriterler Muğla Tarım İl Müdürlüğü, Orman Bölge Müdürlüğü ve Muğla Turizm İl Müdürlüğündeki uzman kişilerle yapılan görüşmeler sonucunda belirlenmiş olup, bu kriterlere ait verilere ilgili birimlerden ulaşılmıştır. Ayrıca bazı kriterler için öncelik sıralaması yapmak için uzman kişilerin görüşlerinden yararlanılmıştır.

Bu kriterlere göre fakültelerin kurulması için uygun olan ilçelerin öncelik sıralamasını belirlemek için AHP yöntemi uygulanmıştır. Her bir fakülte için kriterler ayrı olarak değerlendirilmiş olup sonuçlara ayrı ayrı ulaşılmıştır.

Ziraat Fakültesi İçin Gerekli Olan Kriterler;

- Uygulama Alanı (Ekim-Dikim Alanı)
- İlçelerde yetiştirilen çeşitli tarım ürünleri sayısı (Tarım Çeşitliliği)
- Her bir ilçede geçimini tarımla sağlayan insan sayısı
- Fakültenin ilçelere sağlayacağı Sosyal Katkı

Tablo 4: Uygulama Alanı (Ekim-Dikim Alanı)

İLÇELER	UYGULAMA ALANI	NORMALİZE HALİ
BODRUM	98616,0000	0,0354
DATÇA	57072,0000	0,0205
DALAMAN	90614,0000	0,0325
FETHİYE	634601,0000	0,2277
KAVAKLIDERE	46876,0000	0,0168
KÖYCEĞİZ	110126,0000	0,0395
MARMARİS	21208,0000	0,0076
MİLAS	768837,0000	0,2759*
MERKEZ	233025,0000	0,0836
ORTACA	62926,0000	0,0226
ULA	57494,0000	0,0206
YATAĞAN	605742,0000	0,2173
	2787137,0000	1,0000

Uygulama Alanı kriteri açısından değerlendirme yapıldığında yaklaşık % 27 ile Milas ilk sırada yer alırken, son sırada yaklaşık % 1 ile Marmaris yer alır.

Tablo 5: Tarım Çeşitliliği (Çeşitli Tarım Ürünleri Sayısı)

İLÇELER	TARIM ÇEŞİTLİLİĞİ	NORMALİZE HALİ
BODRUM	52,0000	0,0609
DATÇA	54,0000	0,0632
DALAMAN	58,0000	0,0679
FETHİYE	118,0000	0,1382*
KAVAKLIDERE	60,0000	0,0703
KÖYCEĞİZ	91,0000	0,1066
MARMARİS	68,0000	0,0796
MİLAS	69,0000	0,0808
MERKEZ	76,0000	0,0890
ORTACA	62,0000	0,0726
ULA	60,0000	0,0703
YATAĞAN	86,0000	0,1007
	854,0000	1,0000

Yetişmekte olan çeşitli tarım ürünleri sayısı kriterine göre ise fakülte için en uygun ilçe yaklaşık % 14 ile Fethiye olurken, son sırada ise % 6 ile Bodrum yer alır.

Tablo 6: Tarımla Geçinen Sayısı

İLÇELER	TARIMLA GEÇİNER SAYISI	NORMALİZE HALİ
BODRUM	1349,0000	0,0443
DATÇA	818,0000	0,0269
DALAMAN	846,0000	0,0278
FETHİYE	6045,0000	0,1985
KAVAKLIDERE	1403,0000	0,0461
KÖYCEĞİZ	955,0000	0,0314
MARMARİS	349,0000	0,0115
MİLAS	7803,0000	0,2562*
MERKEZ	4861,0000	0,1596
ORTACA	1745,0000	0,0573
ULA	953,0000	0,0313
YATAĞAN	3327,0000	0,1092
	30454,0000	1,0000

Tarımla geçinen sayısı dikkate alındığında Ziraat Fakültesi için en uygun ilçe yaklaşık % 26 önem derecesi ile Milas olurken 2. Sırada Yaklaşık % 20 ile Fethiye ilçesi yer almaktadır. Son sırada ise % 3 lük önem derecesi ile Datça yer alır.

Tablo 7: Ziraat Fakültesi için Sosyal Katkı Kriterinin Değerlendirilmesi

SOSYAL KATKI	BODRUM	DATÇA	DLMN	FETHİYE	KVKLDRE	KYCĞZ	MRMRS	MİLAS	MRKZ	ORTACA	ULA	YTĞN	ÖNEM DERECESİ
BODRUM	1,0000	2,0000	0,2500	0,1429	0,5000	0,2500	3,0000	0,1667	0,2000	0,2500	0,3333	0,2000	0,0247
DATÇA	0,5000	1,0000	0,2000	0,1250	0,3333	0,2000	2,0000	0,1429	0,1667	0,2000	0,2500	0,1667	0,0179
DALAMAN	4,0000	5,0000	1,0000	0,2500	3,0000	1,0000	6,0000	0,3333	0,5000	1,0000	2,0000	0,5000	0,0739
FETHİYE	7,0000	8,0000	4,0000	1,0000	6,0000	4,0000	9,0000	2,0000	3,0000	4,0000	5,0000	3,0000	0,2398*
KVKLDRE	2,0000	3,0000	0,3333	0,1667	1,0000	0,3333	4,0000	0,2000	0,2500	0,3333	0,5000	0,2500	0,0347
KÖYCEĞİZ	4,0000	5,0000	1,0000	0,2500	3,0000	1,0000	6,0000	0,3333	0,5000	1,0000	2,0000	0,5000	0,0739
MARMARIS	0,3333	0,5000	0,1667	0,1111	0,2500	0,1667	1,0000	0,1250	0,1429	0,1667	0,2000	0,1429	0,0136
MİLAS	6,0000	7,0000	3,0000	0,5000	5,0000	3,0000	8,0000	1,0000	2,0000	3,0000	4,0000	2,0000	0,1696
MERKEZ	5,0000	6,0000	2,0000	0,3333	4,0000	2,0000	7,0000	0,5000	1,0000	2,0000	3,0000	1,0000	0,1141
ORTACA	4,0000	5,0000	1,0000	0,2500	3,0000	1,0000	6,0000	0,3333	0,5000	1,0000	2,0000	0,5000	0,0739
ULA	3,0000	4,0000	0,5000	0,2000	2,0000	0,5000	5,0000	0,2500	0,3333	0,5000	1,0000	0,3333	0,0496
YATAĞAN	5,0000	6,0000	2,0000	0,3333	4,0000	2,0000	7,0000	0,5000	1,0000	2,0000	3,0000	1,0000	0,1141
Toplam	41,8333	52,5000	15,4500	3,6623	32,0833	15,4500	64,0000	5,8845	9,5929	15,4500	23,2833	9,5929	1,0000

Sosyal Katkı Kriterine verilen puanlar Tarım İl Müdürlüğündeki uzman görüşü sonucunda değerlendirmeye alınmıştır. Tutarlılık oranı (0,0686) değeri 0,10'dan küçük olduğu için karar vericinin Sosyal Katkı Kriterine göre ilçeler arası yapmış olduğu karşılaştırma tutarlıdır.

Tablo 8: Kriterlerin İkili Karşılaştırılması

GENEL	Uygulama Alanı	Tarım Çeşitliliği	Tarımla Geçinen Sayısı	Sosyal Katkı	Ağırlıklı Puanlar
Uygulama Alanı	0,5000	1,000	2,0000	3,0000	0,2771
Tarım Çeşitliliği	1,000	2,0000	3,0000	4,0000	0,4658*
Tarımla Geçinen Sayısı	0,3333	0,5000	1,0000	2,0000	0,1611
Sosyal Katkı	0,2500	0,3333	0,5000	1,0000	0,0960

Tutarlılık oranı (0,0116) değeri 0,10'dan küçük olduğu için kriterler arası yapılan karşılaştırma tutarlıdır.

Tablo 9: Final Tablosu

Uygulama Alanı	Tarım Çeşitliliği	Tarımla Geçinen Sayısı	Sosyal Katkı	Ağırlıklı Puanlar
0,0354	0,0609	0,0443	0,0247	0,2771
0,0205	0,0632	0,0269	0,0179	0,4658
0,0325	0,0679	0,0278	0,0739	0,1611
0,2277	0,1382	0,1985	0,2398	0,0960
0,0168	0,0703	0,0461	0,0347	
0,0395	0,1066	0,0314	0,0739	
0,0076	0,0796	0,0115	0,0136	
0,2759	0,0808	0,2562	0,1696	
0,0836	0,0890	0,1596	0,1141	
0,0226	0,0726	0,0573	0,0739	
0,0206	0,0703	0,0313	0,0496	
0,2173	0,1007	0,1092	0,1141	

S

(X)

T

Tablo 10: Ziraat Fakültesi İçin Tercih Sırası

FAKÜLTE KURMAYA UYGUNLUK	İLÇELER	UYGUNLUK KATSAYILARI
1	Fethiye	% 18
2	Milas	% 17
3	Yatağan	% 14
4	Merkez	% 10
5	Köyceğiz	% 7
6	Ortaca	% 6
7	Dalaman	% 5
8	Ula	% 5
9	Kavaklıdere	% 5
10	Bodrum	% 5
11	Marmaris	% 4
12	Datça	% 4

Yapılan uygulama sonucunda, Ziraat Fakültesinin kurulmasına en uygun olan ilçenin % 18 önem derecesiyle Fethiye olduğuna karar verilir. 2. Sırada % 17'lik değerle Milas gelirken bunları sırasıyla Yatağan, Muğla Merkez, Köyceğiz, Ortaca, Dalaman, Ula, Kavaklıdere, Bodrum, Marmaris ve Datça ilçeleri takip eder.

Veteriner Fakültesi İçin Gerekli Olan Kriterler;

- Ulaşılabilirlik (Tüm ilçelerden ulaşımındaki kolaylık)
- Hayvan Sayıları
- Uygulama alanı (Yıl İçerisinde Yapılan Sağlık Taraması)
- Hayvancılıkla uğraşan sayısı
- Sosyal Katkı

Tablo 11: Kriterlerin İkili Karşılaştırılması

GENEL	Ulaşılabilirlik	Hayvan Sayısı	Uygulama Alanı	Hayvancılıkla Uğraşan Sayısı	Sosyal Katkı	Ağırlıklı Puanlar
Ulaşılabilirlik	1,0000	2,0000	3,0000	4,0000	5,0000	0,416*
Hayvan Sayısı	0,5000	1,0000	2,0000	3,0000	4,0000	0,262
Uygulama Alanı	0,3333	0,5000	1,0000	2,0000	3,0000	0,161
Hayvancılıkla Uğraşan Sayısı	0,2500	0,3333	0,5000	1,0000	2,0000	0,099
Sosyal Katkı	0,2000	0,2500	0,3333	0,5000	1,0000	0,062
Toplam	2,2833	4,0833	6,8333	10,5000	15,0000	1,0000

Tutarlılık oranı: 0,0144 olduğu için karar vericinin kriterler arası yapmış olduğu değerlendirmeler tutarlıdır.

Tablo 12: Ulaşılabilirlik Kriterinin Değerlendirilmesi

	BODRUM	DATÇA	DLMN	FTHYE	KVKLIDR	KYCĞZ	MRMRS	MİLAS	MERKEZ	ORTACA	ULA	YATAĞAN	ÖNEM DERESESİ
BODRUM	1,0000	2,0000	0,2500	1,0000	3,0000	0,2000	0,3333	0,5000	0,1429	0,2500	0,1667	0,1667	0,0260
DATÇA	0,5000	1,0000	0,2000	0,5000	2,0000	0,1667	0,2500	0,3333	0,1250	0,2000	0,1429	0,1429	0,0184
DLMN	4,0000	5,0000	1,0000	4,0000	6,0000	0,5000	2,0000	3,0000	0,2500	1,0000	0,3333	0,3333	0,0778
FTHYE	1,0000	2,0000	0,2500	1,0000	3,0000	0,2000	0,3333	0,5000	0,1429	0,2500	0,1667	0,1667	0,0260
KVKLIDR	0,3333	0,5000	0,1667	0,3333	1,0000	0,1429	0,2000	0,2500	0,1111	0,1667	0,1250	0,1250	0,0137
KYCĞZ	5,0000	6,0000	2,0000	5,0000	7,0000	1,0000	3,0000	4,0000	0,3333	2,0000	0,5000	0,5000	0,1124
MRMRS	3,0000	4,0000	0,5000	3,0000	5,0000	0,3333	1,0000	2,0000	0,2000	0,5000	0,2500	0,2500	0,0542
MİLAS	2,0000	3,0000	0,3333	2,0000	4,0000	0,2500	0,5000	1,0000	0,1667	0,3333	0,2000	0,2000	0,0379
MERKEZ	7,0000	8,0000	4,0000	7,0000	9,0000	3,0000	5,0000	6,0000	1,0000	4,0000	2,0000	2,0000	0,2321*
ORTACA	4,0000	5,0000	1,0000	4,0000	6,0000	0,5000	2,0000	3,0000	0,2500	1,0000	0,3333	0,3333	0,0778
ULA	6,0000	7,0000	3,0000	6,0000	8,0000	2,0000	4,0000	5,0000	0,5000	3,0000	1,0000	1,0000	0,1618
YATAĞAN	6,0000	7,0000	3,0000	6,0000	8,0000	2,0000	4,0000	5,0000	0,5000	3,0000	1,0000	1,0000	0,1618
TOPLAM	39,8333	50,5000	15,7000	39,8333	62,0000	10,2929	22,6167	30,5833	3,7218	15,7000	6,2179	6,2179	1,0000

Tutarlılık Oranı (0,0303) değeri 0,10'dan küçük olduğu için karar vericinin ulaşılabilirlik kriteri açısından ilçeler arası yapmış olduğu karşılaştırma tutarlıdır.

Tablo 13: Hayvan Sayıları

İLÇELER	HAYVAN SAYILARI	NORMALİZE HALİ
BODRUM	9970,0000	0,0354
DATÇA	2710,0000	0,0096
DALAMAN	8520,0000	0,0302
FETHİYE	82917,0000	0,2942*
KAVAKLIDERE	6808,0000	0,0242
KÖYCEĞİZ	18800,0000	0,0667
MARMARİS	11810,0000	0,0419
MİLAS	57904,0000	0,2055
MERKEZ	29202,0000	0,1036
ORTACA	6510,0000	0,0231
ULA	15187,0000	0,0539
YATAĞAN	31455,0000	0,1116
TOPLAM	281793,0000	1,0000

Hayvan sayıları Kriterine göre değerlendirme yapıldığında en uygun ilçe % 29 ile Fethiye olurken, en son sırada ise % 2 ile Ortaca yer alır.

Tablo 14: Uygulama Alanı (Yapılan Sağlık Taraması)

İLÇELER	UYGULAMA ALANI	NORMALİZE HALİ
BODRUM	40000,0000	0,0605
DATÇA	14000,0000	0,0212
DALAMAN	50000,0000	0,0756
FETHİYE	75000,0000	0,1135
KAVAKLIDERE	20000,0000	0,0303
KÖYCEĞİZ	25000,0000	0,0378
MARMARİS	13000,0000	0,0197
MİLAS	160000,0000	0,2421*
MERKEZ	115000,0000	0,1740
ORTACA	14000,0000	0,0212
ULA	50000,0000	0,0756
YATAĞAN	85000,0000	0,1286
TOPLAM	661000,0000	1,0000

Uygulama Alanı kriterine göre en fazla öneme sahip olan ilçe Milas olurken, son sırada ise Ortaca ve Datça ilçeleri yer alır.

Tablo 15: Hayvancılıkla Uğraşanların Sayısı

İLÇELER	HAYVANCILIKLA UĞRAŞANLAR	NORMALİZE HALİ
BODRUM	4200,0000	0,0789
DATÇA	900,0000	0,0169
DALAMAN	2860,0000	0,0537
FETHİYE	10000,0000	0,1878
KAVAKLIDERE	1440,0000	0,0270
KÖYCEĞİZ	1440,0000	0,0270
MARMARİS	2240,0000	0,0421
MİLAS	10000,0000	0,1878
MERKEZ	7340,0000	0,1378
ORTACA	3000,0000	0,0563
ULA	3100,0000	0,0582
YATAĞAN	6740,0000	0,1265
TOPLAM	53260,0000	1,0000

Hayvancılıkla uğraşanların sayısı kriterine göre ilk sırada % 19 ile Fethiye ve Milas yer alırken, en son sırada ise % 2 ile Datça yer alır.

Tablo 16: Veteriner Fakültesi İçin Sosyal Katkı Kriterinin Değerlendirilmesi

SOSYAL KATKI	BODRUM	DATÇA	DLMN	FETHİYE	KVKLDR	KYCĞZ	MRMRS	MİLAS	MERKEZ	ORTACA	ULA	YATAĞAN	ÖNEM DERECESESİ
BODRUM	1,0000	2,0000	0,3333	0,2000	0,5000	0,3333	1,0000	0,1667	0,2500	0,3333	0,5000	0,2500	0,0280
DATÇA	0,5000	1,0000	0,2500	0,1667	0,3333	0,2500	0,5000	0,1429	0,2000	0,2500	0,3333	0,2000	0,0194
DLMN	3,0000	4,0000	1,0000	0,3333	2,0000	1,0000	3,0000	0,2500	0,5000	1,0000	2,0000	0,5000	0,0703
FETHİYE	5,0000	6,0000	3,0000	1,0000	4,0000	3,0000	5,0000	0,5000	2,0000	3,0000	4,0000	2,0000	0,1694
KVKLDR	2,0000	3,0000	0,5000	0,2500	1,0000	0,5000	2,0000	0,2000	0,3333	0,5000	1,0000	0,3333	0,0437
KYCĞZ	3,0000	4,0000	1,0000	0,3333	2,0000	1,0000	3,0000	0,2500	0,5000	1,0000	2,0000	0,5000	0,0703
MRMRS	0,5000	1,0000	0,2500	0,1667	0,3333	0,2500	0,5000	0,1429	0,2000	0,2500	0,3333	0,2000	0,0194
MİLAS	6,0000	7,0000	4,0000	2,0000	5,0000	4,0000	6,0000	1,0000	3,0000	4,0000	5,0000	3,0000	0,2407*
MERKEZ	4,0000	5,0000	2,0000	0,5000	3,0000	2,0000	4,0000	0,3333	1,0000	2,0000	3,0000	1,0000	0,1124
ORTACA	3,0000	4,0000	1,0000	0,3333	2,0000	1,0000	3,0000	0,2500	0,5000	1,0000	2,0000	0,5000	0,0703
ULA	2,0000	3,0000	0,5000	0,2500	1,0000	0,5000	2,0000	0,2000	0,3333	0,5000	1,0000	0,3333	0,0437
YATAĞAN	4,0000	5,0000	2,0000	0,5000	3,0000	2,0000	4,0000	0,3333	1,0000	2,0000	3,0000	1,0000	0,1124
Toplam	34,0000	45,0000	15,8333	6,0333	24,1667	15,8333	34,0000	3,7690	9,8167	15,8333	24,1667	9,8167	1,0000

Tutarlılık oranı (0,0159) değeri 0,10 dan küçük olduğu için karar vericinin yapmış olduğu karşılaştırma tutarlıdır. Sosyal Katkı Kriterine göre fakülte için en uygun ilçe Milas olurken, 2. Sırada Fethiye gelir. Son sırada ise Datça yer alır.

Tablo 17: Final Tablosu

Ulaşılabilirlik	Hayvan Sayıları	Uygulama Alanı	Hayvancılıkla Uğraşan Sayısı	Sosyal Katkı	Ağırlıklı Puanlar
0,0260	0,0354	0,0605	0,0789	0,0280	0,4160
0,0184	0,0096	0,0212	0,0169	0,0194	0,2620
0,0778	0,0302	0,0756	0,0537	0,0703	0,1610
0,0260	0,2942	0,1135	0,1878	0,1694	0,0990
0,0137	0,0242	0,0303	0,0270	0,0437	0,0620
0,1124	0,0667	0,0378	0,0270	0,0703	
0,0542	0,0419	0,0197	0,0421	0,0194	
0,0379	0,2055	0,2421	0,1878	0,2407	
0,2321	0,1036	0,1740	0,1378	0,1124	
0,0778	0,0231	0,0212	0,0563	0,0703	
0,1618	0,0539	0,0756	0,0582	0,0437	
0,1618	0,1116	0,1286	0,1265	0,1124	

S

(X)

T

Tablo 18: Veteriner Fakültesi İçin Tercih Sırası

FAKÜLTE KURMAYA UYGUNLUK	İLÇELER	UYGUNLUK KATSAYILARI
1	Merkez	% 17
2	Milas	% 14
3	Yatağan	% 14
4	Fethiye	% 14
5	Ula	% 10
6	Köyceğiz	% 8
7	Dalaman	% 6
8	Ortaca	% 5
9	Marmaris	% 4
10	Bodrum	% 4
11	Kavaklıdere	% 2
12	Datça	% 2

Yapılan uygulama sonucunda, Veteriner Fakültesinin kurulmasına en uygun olan ilçenin % 17 önem derecesiyle Muğla Merkez olduğuna karar verilir. 2. Sırada % 14 lük değerle Milas ilçesi gelir. Bunları sırasıyla Yatağan, Fethiye, Ula, Köyceğiz, Dalaman, Ortaca, Marmaris, Bodrum, Kavaklıdere ve Datça izler.

Orman Fakültesi İçin Gerekli Olan Kriterler;

- Ağaç Türleri sayısı
- Orman ürünleri üretim miktarı(m³)
- Ormanlık Alanlar (ha)
- Sosyal Katkı

Tablo 19: Ağaç Türleri Sayısı

İLÇELER	AĞAÇ TÜRLERİ SAYISI	NORMALİZE HALİ
BODRUM	4,0000	0,0556
DATÇA	4,0000	0,0556
DALAMAN	7,0000	0,0972
FETHİYE	10,0000	0,1389*
KAVAKLIDERE	5,0000	0,0694
KÖYCEĞİZ	7,0000	0,0972
MARMARİS	4,0000	0,0556
MİLAS	9,0000	0,1250
MERKEZ	9,0000	0,1250
ORTACA	2,0000	0,0278
ULA	4,0000	0,0556
YATAĞAN	7,0000	0,0972
TOPLAM	72,0000	1,0000

Ağaç Türleri Sayısı kriterine göre fakültenin kurulmasına en uygun ilçe % 14 ile Fethiye olmuştur. Son sırada ise % 3 ile Ortaca Yer almaktadır.

Tablo 20: Orman ürünleri üretim miktarı (m³)

İLÇELER	ORMAN ÜRÜNLERİ ÜRETİMİ	NORMALİZE HALİ
BODRUM	26976,0000	0,0360
DATÇA	7120,0000	0,0095
DALAMAN	46908,0000	0,0626
FETHİYE	129436,0000	0,1727
KAVAKLIDERE	70939,0000	0,0947
KÖYCEĞİZ	83782,0000	0,1118
MARMARİS	21588,0000	0,0288
MİLAS	87816,0000	0,1172
MERKEZ	162083,0000	0,2163
ORTACA	14845,0000	0,0198
ULA	23424,0000	0,0313
YATAĞAN	74530,0000	0,0994
TOPLAM	749447,0000	1,0000

Orman Ürünleri Üretim Miktarı açısından değerlendirme yapıldığında yaklaşık % 22'lik önem derecesiyle Muğla Merkez ilk sırada yer alırken, yaklaşık % 1'lik önem derecesiyle Datça son sırada yer alır.

Tablo 21: Ormanlık Alanlar (ha)

İLÇELER	ORMANLIK ALAN	NORMALİZE HALİ
BODRUM	36314,5000	0,0435
DATÇA	27360,0000	0,0327
DALAMAN	43528,5000	0,0521
FETHİYE	177477,6000	0,2124*
KAVAKLIDERE	36234,0000	0,0434
KÖYCEĞİZ	96314,5000	0,1153
MARMARİS	82965,5000	0,0993
MİLAS	118403,0000	0,1417
MERKEZ	103502,5000	0,1239
ORTACA	13776,5000	0,0165
ULA	43628,5000	0,0522
YATAĞAN	55964,0000	0,0670
TOPLAM	835469,1000	1,0000

Ormanlık Alanlar kriterine göre sıralama yapılırsa fakülte için en uygun ilçenin % 21 ile Fethiye olduğuna karar verilir. En son sırada ise yaklaşık % 2 ile Ortaca olur.

Tablo 22: Orman Fakültesi İçin Sosyal Katkı Kriterinin Değerlendirilmesi

SOSYAL KATKI	BODRUM	DATÇA	DLMN	FETHİYE	KVKLDR	KYCĞZ	MRMRS	MİLAS	MRKZ	ORTACA	ULA	YATAĞAN	ÖNEM DERECESESİ
BODRUM	1,0000	2,0000	0,3333	0,2000	0,2500	0,1667	1,0000	0,2500	0,2500	0,5000	0,5000	0,3333	0,0271
DATÇA	0,5000	1,0000	0,2500	0,1667	0,2000	0,1429	0,5000	0,2000	0,2000	0,3333	0,3333	0,2500	0,0189
DLMN	3,0000	4,0000	1,0000	0,3333	0,5000	0,2500	3,0000	0,5000	0,5000	2,0000	2,0000	1,0000	0,0661
FETHİYE	5,0000	6,0000	3,0000	1,0000	2,0000	0,5000	5,0000	2,0000	2,0000	4,0000	4,0000	3,0000	0,1623
KVKLDR	4,0000	5,0000	2,0000	0,5000	1,0000	0,3333	4,0000	1,0000	1,0000	3,0000	3,0000	2,0000	0,1051
KYCĞZ	6,0000	7,0000	4,0000	2,0000	3,0000	1,0000	6,0000	3,0000	3,0000	5,0000	5,0000	4,0000	0,2335*
MRMRS	1,0000	2,0000	0,3333	0,2000	0,2500	0,1667	1,0000	0,2500	0,2500	0,5000	0,5000	0,3333	0,0271
MİLAS	4,0000	5,0000	2,0000	0,5000	1,0000	0,3333	4,0000	1,0000	1,0000	3,0000	3,0000	2,0000	0,1051
MRKZ	4,0000	5,0000	2,0000	0,5000	1,0000	0,3333	4,0000	1,0000	1,0000	3,0000	3,0000	2,0000	0,1051
ORTACA	2,0000	3,0000	0,5000	0,2500	0,3333	0,2000	2,0000	0,3333	0,3333	1,0000	1,0000	0,5000	0,0419
ULA	2,0000	3,0000	0,5000	0,2500	0,3333	0,2000	2,0000	0,3333	0,3333	1,0000	1,0000	0,5000	0,0419
YATAĞAN	3,0000	4,0000	1,0000	0,3333	0,5000	0,2500	3,0000	0,5000	0,5000	2,0000	2,0000	1,0000	0,0661
Toplam	35,5000	47,0000	16,9167	6,2333	10,3667	3,8762	35,5000	10,3667	10,3667	25,3333	25,3333	16,9167	1,0000

Tutarlılık oranı: 0,0137 olduğu için tutarlıdır. Sosyal Katkı Kriterine göre en fazla öneme sahip olan ilçe Köyceğiz olurken, en son sırada ise Datça yer alır.

Tablo 23: Kriterlerin İkili Karşılaştırılması

GENEL	Ağaç Türleri Sayısı	Orman Ürünleri Üretim Miktarı	Ormanlık Alanlar	Sosyal Katkı	Ağırlıklı Puanlar
Ağaç Türleri Sayısı	1,0000	3,0000	4,0000	5,0000	0,5200
Orman Ürünleri Üretim Miktarı	0,3333	1,0000	3,0000	4,0000	0,2682
Ormanlık Alanlar	0,2500	0,3333	1,0000	3,0000	0,1409
Sosyal Katkı	0,2000	0,2500	0,3333	1,0000	0,0709
TOPLAM	1,7833	4,5833	8,3333	13,0000	1,0000

Tutarlılık oranı (0,0679) değeri 0,10 dan küçük olduğundan karar vericinin kriterlere ilişkin yargılarının tutarlı olduğu kabul edilmektedir.

Tablo 24. Final Tablosu

Ağaç Türleri Sayısı	Orman Ürünleri Üretimi	Ormanlık Alanlar	Sosyal Katkı	Ağırlıklı Puanlar
0,0556	0,0360	0,0435	0,0271	0,5200
0,0556	0,0095	0,0327	0,0189	0,2682
0,0972	0,0626	0,0521	0,0661	0,1409
0,1389	0,1727	0,2124	0,1623	0,0709
0,0694	0,0947	0,0434	0,1051	
0,0972	0,1118	0,1153	0,2335	
0,0556	0,0288	0,0993	0,0271	
0,1250	0,1172	0,1417	0,1051	
0,1250	0,2163	0,1239	0,1051	
0,0277	0,0198	0,0165	0,0418	
0,0556	0,0313	0,0522	0,0418	
0,0972	0,0993	0,0670	0,0661	

S (X) T

Bu aşamada, her bir kriter için hesaplanan göreceli önem değerlerinden oluşan bir matris oluşturulur ve Kriterlere ilişkin Ağırlıklı Puanlar matrisiyle (Tablo 24'te görüldüğü üzere) çarpılarak karar matrisi (Tablo 25) oluşturulur.

Tablo 25: Orman Fakültesi için Tercih Sırası

FAKÜLTE KURMAYA UYGUNLUK	İLÇELER	UYGUNLUK KATSAYILARI
1	Fethiye	% 16
2	Merkez	% 15
3	Milas	% 12
4	Köyceğiz	% 11
5	Yatağan	% 9
6	Dalaman	% 8
7	Kavaklıdere	% 7
8	Marmaris	% 5
9	Ula	% 5
10	Bodrum	% 5
11	Datça	% 4
12	Ortaca	% 3

Yapılan uygulama sonucunda, Orman Fakültesinin kurulmasına en uygun olan ilçenin % 16 önem derecesiyle Fethiye olduğuna karar verilir. 2. Sırada % 15 lik değerle Merkez gelirken bunları sırasıyla Milas, Köyceğiz, Yatağan, Dalaman, Kavaklıdere, Marmaris, Ula, Bodrum, Datça ve Ortaca ilçeleri takip eder.

Turizm Fakültesi İçin Gerekli Olan Kriterler;

- Toplam Yatak Sayısı
- Toplam Acenta Sayısı
- İlçelerin Havaalanına olan uzaklığı (Havaalanlarının İlçelerin merkezlerine olan uzaklıkları karayolları haritasından elde edilmiştir.)
- Sosyal Katkı

Tablo 26: Yatak Sayıları

İLÇELER	YATAK SAYISI	NORMALİZE HALİ
BODRUM	110046,0000	0,4053
DATÇA	3701,0000	0,0136
DALAMAN	1137,0000	0,0042
FETHİYE	46602,0000	0,1716
KAVAKLIDERE	100,0000	0,0004
KÖYCEĞİZ	958,0000	0,0035
MARMARİS	79484,0000	0,2928
MİLAS	13597,0000	0,0501
MERKEZ	1530,0000	0,0056
ORTACA	12261,0000	0,0452
ULA	2012,0000	0,0074
YATAĞAN	80,0000	0,0003
TOPLAM	271508,0000	1,0000

Yatak sayıları kriteri ele alındığında fakülte için en uygun ilçenin Bodrum olduğuna karar verilir.

Tablo 27: Acenta Sayısı

İLÇELER	ACENTA SAYISI	NORMALİZE HALİ
BODRUM	197,0000	0,2932
DATÇA	7,0000	0,0104
DALAMAN	7,0000	0,0104
FETHİYE	188,0000	0,2798
KAVAKLIDERE	0,0000	0,0000
KÖYCEĞİZ	6,0000	0,0089
MARMARİS	235,0000	0,3497
MİLAS	3,0000	0,0045
MERKEZ	4,0000	0,0060
ORTACA	21,0000	0,0313
ULA	4,0000	0,0060
YATAĞAN	0,0000	0,0000
TOPLAM	672,0000	1,0000

Acenta Sayısı kriteri dikkate alındığında en uygun ilçenin % 35 ile Marmaris olduğuna karar verilir.

Tablo 28: Havaalanı Uzaklığı

İLÇELER	HAVAALANI UZAKLIĞI	HAVAALANI UZAKLIĞININ TERSİ	GÖRELİ ÖNCELİK
BODRUM	35,0000	0,0286	0,0603
DATÇA	162,0000	0,0062	0,0130
DALAMAN	5,0000	0,2000	0,4220
FETHİYE	55,0000	0,0182	0,0384
KAVAKLIDERE	82,0000	0,0122	0,0257
KÖYCEĞİZ	33,0000	0,0303	0,0639
MARMARİS	93,0000	0,0108	0,0227
MİLAS	18,0000	0,0556	0,1172
MERKEZ	81,0000	0,0123	0,0261
ORTACA	15,0000	0,0667	0,1407
ULA	70,0000	0,0143	0,0301
YATAĞAN	53,0000	0,0189	0,0398
TOPLAM	702,0000	0,4739	1,0000

Havaalanına yakın olan ilçenin tercih edilme durumu daha yüksek olacağı göz önüne alınarak uzaklıkların tersi alınarak göreceli öncelik değeri bulunmuştur. En uygun olan ilçe % 42 ile Dalaman olurken, en son sırada % 1 ile Datça yer alır.

Tablo 29: Turizm Fakültesi İçin Sosyal Katkı Kriterinin Değerlendirilmesi

SOSYAL KATKI	BODRUM	DATÇA	DLMN	FETHİYE	KVKLDR	KYCĞZ	MRMRS	MİLAS	MERKEZ	ORTACA	ULA	YATAĞAN	ÖNEM DERECESESİ
BODRUM	1,0000	3,0000	5,0000	1,0000	9,0000	4,0000	1,0000	4,0000	6,0000	4,0000	5,0000	8,0000	0,1913
DATÇA	0,3333	1,0000	3,0000	0,3333	7,0000	2,0000	0,3333	2,0000	4,0000	2,0000	3,0000	6,0000	0,0952
DLMN	0,2000	0,3333	1,0000	0,2000	5,0000	0,5000	0,2000	0,5000	2,0000	0,5000	1,0000	4,0000	0,0417
FETHİYE	1,0000	3,0000	5,0000	1,0000	9,0000	4,0000	1,0000	4,0000	6,0000	4,0000	5,0000	8,0000	0,1913
KVKLDR	0,1111	0,1429	0,2000	0,1111	1,0000	0,1667	0,1111	0,1667	0,2500	0,1667	0,2000	0,5000	0,0126
KYCĞZ	0,2500	0,5000	2,0000	0,2500	6,0000	1,0000	0,2500	1,0000	3,0000	1,0000	2,0000	5,0000	0,0631
MRMRS	1,0000	3,0000	5,0000	1,0000	9,0000	4,0000	1,0000	4,0000	6,0000	4,0000	5,0000	8,0000	0,1913
MİLAS	0,2500	0,5000	2,0000	0,2500	6,0000	1,0000	0,2500	1,0000	3,0000	1,0000	2,0000	5,0000	0,0631
MERKEZ	0,1667	0,2500	0,5000	0,1667	4,0000	0,3333	0,1667	0,3333	1,0000	0,3333	0,5000	3,0000	0,0292
ORTACA	0,2500	0,5000	2,0000	0,2500	6,0000	1,0000	0,2500	1,0000	3,0000	1,0000	2,0000	5,0000	0,0631
ULA	0,2000	0,3333	1,0000	0,2000	5,0000	0,5000	0,2000	0,5000	2,0000	0,5000	1,0000	4,0000	0,0417
YATAĞAN	0,1250	0,1667	0,2500	0,1250	2,0000	0,2000	0,1250	0,2000	0,3333	0,2000	0,2500	1,0000	0,0163
Toplam	4,8861	12,7262	26,9500	4,8861	69,0000	18,7000	4,8861	18,7000	36,5833	18,7000	26,9500	57,5000	1,0000

Tutarlılık oranı (0,0198) değeri 0,10 dan küçük olduğu için karar vericinin karşılaştırması tutarlıdır.

Tablo 30: Kriterlerin İkili Karşılaştırılması

GENEL	Yatak Sayısı	Acenta Sayısı	Havaalanı Uzaklığı	Sosyal Katkı	Ağırlıklı Puanlar
Yatak Sayısı	1,0000	2,0000	4,0000	5,0000	0,4896
Acenta Sayısı	0,5000	1,0000	3,0000	4,0000	0,3054
Havaalanı Uzaklığı	0,2500	0,3333	1,0000	2,0000	0,1264
Sosyal Katkı	0,2000	0,2500	0,5000	1,0000	0,0786

Tutarlılık oranı: 0,0179 olduğu için tutarlıdır.

Tablo 31: Final Tablosu

Yatak Sayısı	Acenta Sayısı	Havaalanı Uzaklığı	Sosyal Katkı	Ağırlıklı Puanlar
0,4053	0,2932	0,0603	0,1913	0,4896
0,0136	0,0104	0,0130	0,0952	0,3054
0,0042	0,0104	0,4220	0,0417	0,1264
0,1716	0,2798	0,0384	0,1913	0,0786
0,0004	0,0000	0,0257	0,0126	
0,0035	0,0089	0,0639	0,0631	
0,2928	0,3497	0,0227	0,1913	
0,0501	0,0045	0,1172	0,0631	
0,0056	0,0060	0,0261	0,0292	
0,0452	0,0313	0,1407	0,0631	
0,0074	0,0060	0,0301	0,0417	
0,0003	0,0000	0,0398	0,0163	

S

(X)

T

Bu aşamada, her bir kriter için hesaplanan göreceli önem değerlerinden oluşan bir matris oluşturulur ve Kriterlere ilişkin Ağırlıklı Puanlar matrisiyle (Tablo 31 de görüldüğü üzere) çarpılarak karar matrisi (Tablo 32) oluşturulur.

Tablo 32: Turizm Fakültesi İçin Tercih Sırası

FAKÜLTE KURMAYA UYGUNLUK	İLÇELER	UYGUNLUK KATSAYILARI
1	Bodrum	%31
2	Marmaris	%27
3	Fethiye	%19
4	Dalaman	%6
5	Ortaca	%5
6	Milas	%4
7	Datça	%2
8	Köyceğiz	%2
9	Ula	%1
10	Merkez	%1
11	Yatağan	%1
12	Kavaklıdere	%1

Tüm kriterler dikkate alınarak hesaplama yapıldığında Turizm Fakültesi için en uygun ilçenin % 31 ile Bodrum olduğu sonucuna varılır. 2. Sırada %27 ile Marmaris yer alırken, sırasıyla, Fethiye, Dalaman, Ortaca, Milas, Datça, Köyceğiz, Ula, Merkez, Yatağan ve Kavaklıdere ilçeleri gelir.

SONUÇLAR

Muğla Üniversitesi bünyesinde bulunmayan 4 tane fakültenin ilerleyen dönemlerde açılması durumunda bunların en uygun hangi yerde açılacağına karar vermek için AHP kullanılmıştır. Yapılan çalışma sonucunda, Ziraat Fakültesi için en uygun ilçe %18 ile Fethiye, Veteriner Fakültesi için en uygun ilçe %17 ile Merkez, Orman Fakültesi için en uygun ilçe %16 ile Fethiye, Turizm Fakültesi için en uygun ilçe %31 ile Bodrum olmuştur.

ÖNERİLER

Bu çalışma ile fakülte kurulması uygun olan ilçelerin öncelik sıralamasının belirlenmesinde AHP yönteminin kullanılabilirliği ortaya konulmuştur. Yeni fakülteler açılması gündeme geldiğinde ilgili kurumlarla birlikte daha güncel veriler ve kriterler kullanılarak bir proje çalışması yaparak bu konuda karar verecek otoriteye yardımcı olmak uygun olacaktır.

KAYNAKLAR

1. DAĞDEVİREN, M. ve EREN, T. (2001), "Tedarikçi Firma Seçiminde Analitik Hiyerarşi Prosesi ve 0-1 Hedef Programlama Yöntemlerinin Kullanılması", *Gazi Üniversitesi Müh. Mim. Fak. Dergisi*, C.16, No:2, s.41-52.
2. ESMERAY, M. ve TANÇ, Ş. G. (2009), "Çevresel Maliyetlerin Mamullere Yüklenmesinde Kullanılan Dağıtım Anahtarlarının Seçiminde Analitik Hiyerarşi Yöntemi ve Bir Uygulama", *S.D.Ü. İ.İ.B.F. Dergisi*, C.16 Sayı 1 s.129-142.
3. GÜNGÖR, İ., BAKAN, H., AKSU, M., KİREMİTÇİ, S., GÖKSU, A. ve GÖÇEN, S. (2010), "Türkiye'de İl Olması Uygun Olan İlçelerin AHP Yöntemiyle Belirlenmesi", *Alanya İşletme Fakültesi Dergisi*, Cilt 2, Sayı 2, s.1-16.
4. HACIKÖYLÜ, B. E. (2006), "Analitik Hiyerarşi Karar Verme Süreci İle Anadolu Üniversitesi'nde Beslenme ve Barınma Yardımı Alacak Öğrencilerin Belirlenmesi", Basılmamış Yüksek Lisans Tezi, Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Eskişehir.
5. KARATAŞ, M. (2002), "Üniversitelerin Sosyo-ekonomik Gelişmedeki Rolü ve Önemi (Muğla Üniversitesi Örneği)", Basılmamış Doktora Tezi, Muğla Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Muğla.
6. KWIESIELEWICZK Miroslaw, UDEN Ewa Van (2004); "Inconsistent and Contradictor Judgements In Pairwise Comparison Method In The AHP", *Computers & Operations Research*, 31.

7. ÖZDEN, Ü.H. (2008), “ Analitik Hiyerarşi Yöntemi İle İlkokul Seçimi ”, *Marmara Üniversitesi İ.İ.B.F. Dergisi* Cilt 24, Sayı 1, sayfa 299-320.
8. ÖZYÖRÜK, B. ve ÖZCAN, E.C. (2008), “Analitik Hiyerarşi Sürecinin Tedarikçi Seçiminde Uygulanması: Otomotiv Sektöründe Bir Uygulama ”, *S.D.Ü. İ.İ.B.F. Dergisi* Cilt 13, Sayı 1, Sayfa 133-144.
9. SAATY THOMAS L. (1980), *The Analytic Hierarchy Process*, McGraw-Hill International Book Company, New York
10. TOKSARI, M. (2007), “ Analitik Hiyerarşi Prosesi Yaklaşımı Kullanılarak Mobilya Sektörü İçin Ege Bölgesinde Hedef Pazarın Belirlenmesi ”, *Celal Bayar Üniversitesi İİBF Yönteim ve Ekonomi Dergisi*, Cilt 14, Sayı 1, Sayfa 171-180.
11. YARALIOĞLU, K. (2001), “ Performans Değerlendirmede Analitik Hiyerarşi Prosesi ”, *Dokuz Eylül Üniversitesi İİBF Dergisi* Cilt 16, Sayı 1, Sayfa 129-142.
12. <http://www.kgm.gov.tr/SiteCollectionImages/KGMimages/Haritalar/b2.jpg> Erişim Tarihi: 20.04.2011

